

KULTURNO INFORMATIVNI CENTAR ZAGREB

17.06 - 2.07.1997.

RUDOLF PATER

GALERIJA FORUM

Izdavač
Published by
GALERIJA FORUM
KULTURNO INFORMATIVNI CENTAR ZAGREB
Teslina 16, tel. 421 144

Za izdavača
For the publisher
ZVONIMIR LISINSKI

Urednik kataloga
Catalogue editor
ZVONIMIR LISINSKI

Predgovori
Prefaces
ALEKSANDAR ŠIROKA
SALIH ISAAC

Fotografije
Photographies
FEDA FATIČIĆ

Postav izložbe
Arrangement exhibits
KATARINA i STIPE MEŠTROVIĆ

Tisak kataloga
Printed by
SKANER STUDIO

Naklada
Edition
400 komada

Stari vraže, Baja, bodri me da nisi zaboravio frenda iz tmastih vremena.

GRADOLICI RUDIJA PATERA

Gradovima hodočašćeci i časteći ih kistom, Rudi je Pater slikarski bibliografirao nazivlje im, imenujući njime najnoviji ciklus slika!

Dakako, Pater pritom nije pasionirani skupljač sličica, zrcalno zaleđenih u staklenoj slikovnici retrovizora brzjurećih automobila koji se utrkuju s vremenom. K tome, ne vedutira niti panoramizira tematizirane gradove, ne kadrira ih u razgledničarski dopadljive "osobne iskaznice". Znači, slikajući im gradolike ne nabraja im i ne zbraja vizualne podatke - precizno fotografski/faktografski - akcentirane prepoznatljivim - osobnim i osebnim - pojedinostima, već dojmove slikarski procijedene ekspresijom oguljuje do srži i u tom pročišćenom sažetku budi arhetip.

Čistim okom nadahnuti/spontanošću zadahnuti, rečeni se gradolici doimlju odjetinjeno - nepatvoreno i nekrivotvoreno - spontano izvedeni do ljupkosti pojednostavljenom i uprošćenom likovnom sintaksom - bliskom slikarskom postupku Tonke Petrić - namjerice nespretnih mjera i omjerja tako da su, primjerice, plodovi jabuka veći nego rodna im stabla. Pater poglavito portretira istarske gradiće i talijanske gradove!!

Ako se Istra kartografski isctana na matičnome zemljovidu doimlje prezrelim grozdom, onda bi se tragom te usporedbe moglo reći da su istarski gradići bobice toga grozda a među njima Hum - -najsitnije i najslade groždano zrno.

Zapravo, i Rudijevi gradovi nalikuju grozdovima kućica i kućeraka, krletki i kaveza - napuštenim dječjim igračkama, zaboravljenim u igri, kućama lutaka i lutarskoj scenografiji... Kule i kulise, tornjevi i drveće, vretenasto usukani - istežući se i protežući poput izvijenih vratova žirafa i dizalica - pretaču se u stilizirane i siluetizirane - napete i nebustremeće - okomice tako da kuće prerastaju u svoje dimnjake a drveće u stalke i stativne. Prate ih neobične izrasline, bezimene spodobne kojima je teško naći prispodobu.

Premda bezljudni, ti slikopisani gradovi nisu posvema obezljudeći; ne zjape prazninom i otudjenjem jer imaju toplu dušu i dobri svoj duh koji isijava navirući na prozore što gledaju maznim mačjim zjenama ili pak razroko bulje očima sova; u lučnim nadvojima vratnica i vrata mimikriziramo se protežu hrptovi domaćih životinja; krovovi ciglaste gorkočokoladne boje nehajno zakićeni dimnjacima nalikuju tuljcima i prpošno nakrivljenim kapicama... Sve su to šifrirane naznake nazočnosti čovjeka. Čak su i satovi - kućice u kojima stanuje vrijeme: tornjići i sahat - kulice - svili svoje gnijezdo združeni u zajednički gradić.

Rudijeve gradove ne uznose k nebu jata raskriljenih ptica, niti ih pak nose karijatide heraldičkim motiva njihovih oživljenih grbova kao na crtežima Hrvoja Šercara, slikajući gradove Rudi se ne natječe s okom fotografskoga aparata kao hiperrealistički kistovi Vlade Jakelića i Jadranke Fatur, a ne utječe se ni kompjutoru kao Branka Kaminski na čitljivim i čitkim arhitektonskim crtežima najpreciznije izvedbe. Nadalje, nada se usporedba sa slikama Jakova Bratanića, osobito s njegovim baštinskim gradovima hrvatskog priobalja i otočja.

Ulja na staklu, obuhvaćena Paterovim prvotnim slikarskim ciklusima - kaledoskopski razigrana - raspeta na šarnu dugu raskošno su gorjela u grimizovskom grimizu... Kromatska opna tih "duginih raspeća" u međuvremenu je, otvrdnuvši i skrutiivši se, zadebljala u gustu kromatsku koru punokrvnih boja koja je zajednička značajka najnovijega Paterova slikarskoga ciklusa ulja na platnu.

Naposlijetku, nastavljajući dobri stari običaj da se razglednicama gradova - tim "turističkim ikonama" - izručuju pozdravi, listajući Rudijev islikani adresar slikarskih mu postaja, upućujemo iz njih šarene slikarske pozdrave!

Postoje slikari koji svojim djelima daju odgovore i oni drugi koji svojim slikama postavljaju pitanja. Rudolf Pater izvjesno pripada ovim drugima. U njegovom slikarstvu, u posljednja dva desetljeća, sve je bilo nesputano; u slobodnim transpozicijama njegovih intimnih doživljaja svijeta nalazimo mnoga pitanja o formi i sadržaju djela. U prividnoj nedovršenosti često smo prepoznavali djetinju začuđenost vlastitim kreativnim zanosom, nastankom novog svijeta - neke nove realnosti koja postavlja nova pitanja.

Ciklus ulja na platnu, nastao u posljednje dvije godine, kojim se Pater predstavlja na ovoj izložbi predstavlja značajan pomak. Autor napušta tehniku slikanja na staklu kojom pretežito slika do ovog posljednjeg ciklusa što nameće drugačiji pristup slici. Perspektiva se obrće; na platnu se slika prvi plan nan kraju dok je kod slikanja na staklu upravo obratno. Prirodno, ta pro-mjena ne nameće tek novu tehniku slikanja već zahtjeva i drugačiji misaoni i psihološki postupak, ili preciznije upravo taj nov način gledanja dovodi do nove tehnike i novih sadržaja Paterovih slika.

Iako je većina slika komponirana u zlatnom rezu karakterizira ih određena instabilnost, težnja ka urušavanju. Arhitektonski elementi održavaju se tek nekom magičnom statikom dok bajkoviti oblici flore stoje u grupama poput sjena ljudi na trgu. Na klimavom tornju ostao je sat bez kazaljki i bez vremena. Zvona su utihnula kao i kolorit na ovim zrelim kompozicijama bez ljudi i bez znakova ži-vota ali sa snažnom unutarnjom dinamikom i novim pitanjima o novom vremenu i novoj realnosti nedvojbeno prožetom i pitanjima o barbarskim ratnim razaranjima koja nisu mogla ostati bez traga u nekad oniričkom slikarstvu Rudolfa Patera.

There are artists who give answers with their paintings and those who pose questions with them. Rudolf Pater definitely belongs to the later category. During the last two decades his painting was entirely unrestrained; in the free transposition of his intimate impression of the world there are many questions about the form and the content of the work of art. In his seemingly unfinished paintings one could often detect a childish wonder over his own creative enthusiasm, over the emergence of a new world - a new reality that puts forth new questions.

The cycle of the oil on canvas paintings, emerged in the last two years, which represents Pater at this exhibition, shows a significant shift. The author abandons the technique of painting on glass, which was his predominant mode of expression up to this last cycle and which entails a different approach to painting. The perspective is reversed: on canvas foreground is drawn in the end while when painting on glass it is quite the opposite. Naturally, this shift doesn't impose only a new technique but demands a different mental and psychological approach, or to be more precise, it was the new way of looking at the world and experiencing it which led to this new technique and new content of Pater's paintings.

Although most of the paintings were composed in the golden cut, they are characterised by a certain instability, a tendency to cave in. Architectual elements remain in place only through some magical statics, while fairy-tale-like shapes of the flora stand in groups, as shadows of the people in the square. On a rickety tower a clock remained, devoid of hands and devoid of time. The bells have been silenced, as well as the colours on these mature compositions without people or any signs of life, but with a powerful internal dynamics which puts forth new questions about the contemporary time and new reality, undoubtedly also encumbered with questions about barbaric war destruction which couldn't have but leave the trace on once dreamlike painting of Rudolf Pater.

8. Arezzo

9. Padovanska ura

1. Urbino

3. Heretik ulazi u grad

15. *Plutajući višnjani*

POPIS RADOVA

1.	URBINO	1996.	ulje na platnu	129x100cm
2.	BERGAMO	1996.	ulje na platnu	129x100cm
3.	HERETIK ULAZI U GRAD	1996.	ulje na platnu	129x100cm
4.	GRAD OTAJSTVA	1996.	ulje na platnu	129x100cm
5.	MOTOVUN	1996.	ulje na platnu	129x100cm
6.	SAN DANIELE	1997.	ulje na platnu	129x100cm
7.	HVARSKO KAZALIŠTE	1996.	ulje na platnu	100x80cm
8.	AREZZO	1997.	ulje na platnu	100x80cm
9.	PADOVANSKA URA	1997.	ulje na platnu	96x81cm
10.	OPRTALJ	1996.	ulje na platnu	96x81cm
11.	BUĐENJE U ROČU	1996.	ulje na platnu	80x60cm
12.	IZGUBLJENI ARHAJSKI TORZO	1997.	ulje na platnu	80x60cm
13.	ODLAZAK	1997.	ulje na platnu	96x81cm
14.	SVETI PETAR U ŠUMI	1997.	ulje na platnu	65x55cm
15.	PLUTAJUĆI VIŠNJAN	1997.	ulje na platnu	65x65cm
16.	ASSISI	1997.	ulje na platnu	65x55cm

SAMOSTALNE IZLOŽBE

- 1978. GALERIJA PALAINOVKA, ZAGREB
- 1979. GALLERY HAYNES, W. MONROE
- 1980. MUZEJ GRADA TROGIRA, TROGIR
- 1981. GALERIJA INSTITUTA RUĐER BOŠKOVIĆ, ZAGREB
- 1981. GALLERIA D'ARTE MODERNA BRAMANTE. VICENZA
- 1981. MUZEJ HRVATSKIH ARHEOLOŠKIH SPOMENIKA, SPLIT
- 1983. GALLERIA LA LOGGIA UDINE
- 1984. GALERIJA PALAINOVKA, ZAGREB
- 1984. GALLERIA IL FIORE BASSANO DEL GRAPPA
- 1987. GALLERIA D'ARTE MODERNA BRAMANTE. VICENZA
- 1987. GALLERIA LA LOGGIA UDINE
- 1989. GALLERIA D'ARTE MODERNA BRAMANTE. VICENZA
- 1989. GALLERIA EXCLUSIVE. ASIAGO
- 1991. GALERIJA MIROSLAV KRALJEVIĆ, ZAGREB
- 1994. GALERIJA POLONI, MONTEBELLUNA
- 1995. ARTE FIERA, VICENZA
- 1996. GALERIJA ANA, ZAGREB
- 1997. GALERIJA ARS LONGA, DUBROVNIK

BIOGRAFIJA

Rudolf Pater rođen je 1951. u B. Luci.

U Zagrebu diplomirao književnost i filozofiju 1997.

Likovno je djelovao i živio u Bruxellesu, Baton Rougeu i Vicenzi do 1992. Živi i radi u Vicenzi i Zagrebu.

Adresa: 10000 Zagreb

Vidovčica 9

